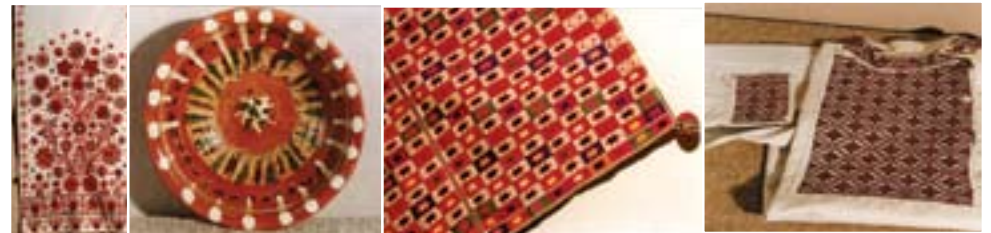


КАТАЛОГ ВИСТАВКИ ЗІ ЗБІРКИ
УЦНК “МУЗЕЙ ІВАНА ГОНЧАРА”



УКРАЇНСЬКЕ НЕБО

СИМВОЛИ І ЗНАКИ В НАРОДНОМУ МИСТЕЦТВІ УКРАЇНЦІВ





«УКРАЇНСЬКЕ НЕБО»

(етносвіт символів, обрядової атрибутики, фольклору)

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

18 грудня 2007 – 10 лютого 2008

Цією передріздвяною експозицією УЦНК "Музей Івана Гончара» продовжує виставковий проект "СИМВОЛИ І ЗНАКИ В НАРОДНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНЦІВ», започаткований виставкою "Світове Дерево» (20 червня – 27 серпня 2006 року).

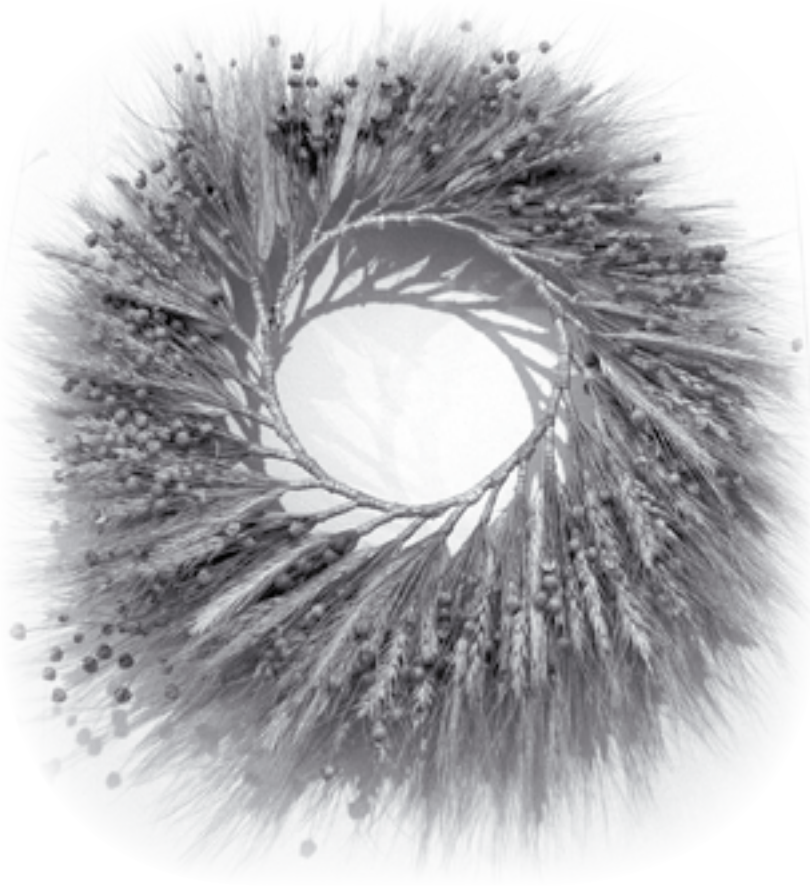
Нинішня виставка висвітлює тему "Українське Небо» за допомогою старожитностей зі збірки Музею Івана Гончара. Астрально-солярні символи, знаки-архетипи, мотиви, сюжети та композиції виявляються у формі, орнаментиці та декоруванні народної тканини (одяг, рушники, килими), керамічних і дерев'яних виробів, в писанках, народній картині та іконі, розписах, елементах архітектури, зразках фольклору тощо.

Проект спрямований на подальше опрацювання і творче осмислення музейних колекцій, формування ідейних і методологічних принципів створення майбутнього розділу постійної експозиції УЦНК "Музей Івана Гончара» –

"Символи і знаки в народній культурі українців».

Сподіваємося, що ця серія виставок також сприятиме системному дослідженню, популяризації та широкому обговоренню проблем світоглядних аспектів української ментальності, знаковості народного мистецтва як системи символічного кодування, збереження й передачі життєво важливої інформації і традиційних знань етносу в часу і просторі.

* * * * *



«УКРАЇНСЬКЕ НЕБО» (космогонічні мотиви в народному мистецтві українців)

*Та дістанемо золотий камінь,
Золотий камінь посієм ми:
Та нам ся стане ясне небонько,
Ясне небонько, світле сонінько,
Світле сонінько, ясен місячик,
Ясен місячик, ясна зірниця,
Ясна зірниця, дрібні зіздрочки.*

(З колядки)

У світосприйнятті українців предмети народного мистецтва виображували вселенські реалії та явища, як то, приміром, писанка – космічне РАЙ-ЦЕ – узагальнено символізувала геном життя, небесну сферу, з якої постають зорі, планети; посудина – Сонце, сферичні космічні тіла, лоно Всесвіту; рушник уособлював криптограмні полотна космогонічних знань про будову Всесвіту тощо. В них багатогранно переплелися народні уявлення-знання про часово-просторову модель світобудови, чільні засади світоглядних орієнтацій в космосі, тобто в упорядкованій (на протиположності хаотичній) навколишності, естетичні уподобання та духовні спрямування нашого етносу.

Віддавна гончарні, ткані, вишивані, мальовані, плетені, дереворізьблені та каменотесні предмети життєвого середовища українців оздоблювалися різноманітними орнаментами, що мають світоглядну семантику і композиційно складаються з найтиповіших елементів на кшталт традиційних крапок, зигзагів, кривульок, завитків, прямих і спіральних, ліній, кола, хрестів, сварг-свасть тощо. Серед основних груп і видів орнаментів (геометричного, рослинного, зооморфного та антропоморфного) дослідники вирізняють групу символів небесних тіл (сонця, місяця, зірок тощо), які, звісно ж, переплітаються і змішуються з елементами основних орнаментальних символів і мотивів. Центральне місце в таких композиціях зазвичай посідають астральні знаки (зокрема у формі різнопроменевих сварг) небесного вогню, зірок, сонця та місяця, з часом трансформовані в квіти. Ще Сергій Колос наголошував, що пізніший традиційний орнаментальний мотив «повна рожа» походить не від квітки, а від зорі чи від сонця, тобто має солярну символіку, а не вегетативну. Найдавніші відомі нам

графічні символи – спіраль, меандр, зигзаги, хвиляки, паралельні насічки тощо, які досьогодні зустрічаються в народній орнаментіці українців, мають подібність до загальнопоширених астрономічно-календарних знаків фіксації розташування Сонця, Місяця та інших небесних тіл Всесвіту.

Трисутність світу, світове дерево, міфічні птахи-творці світу – виступають основними образами українського народного мислення. Єдність трьох планів буття: горішнього (небо), проміжного (земля) і долинного (хаос, світові води, підземний світ) здійснювалася, згідно ранніх традицій українського символізму, за допомогою архетипу світового дерева – дерева життя (вершечок–стовбур–коріння, вазон), яке, здебільшого, має охоронця – птаха (символ світової душі). Дерево Життя канонічно зображується таким, що постає із посудини-вазона або чаші, вказуючи тим на свої витoki із певного лона-вмістища аналогічно всесвіту, який в українській міфології походить із глечика. Відомий фольклорист Ксенофонт Сосенко зазначав, що ідея Світового Дерева «вважається народом за перший світотворчий чинник». Це яскраво підтверджується українськими колядками – відголоском давньої індоєвропейської традиції, в яких постає чи не найдавніший вербальний образ Світового Дерева (явір, дуб, сосна), яке стоїть серед синього моря, на глибокій воді-першостихії, а на ньому «три голубоньки радоньку радять як світ сновати». І от перед нами засобами метафор і алегорій розгортається містерія світотворення: птахи пірнають до самого дна, дістають дрібний пісочок, з якого народжується «чорна земляця», золотий камінь, за допомогою якого простір засіюється «ясним небом», «світлим сонцем», «ясним місяцем», «ясною зірницею» та «дрібними зірточками». Часом зустрічаємо інший варіант народження «синього неба» із «синього каменю». За Іваном Нечуєм-Левицьким, синій і золотий колір у міфології означають світло. У своїй праці «Світогляд українського народу» він потрактовує синє море як символ «небесного синього простору, серед якого плавають хмари».

Згідно давніх вірувань Небо уявлялося стрижнем Світобудови, символом космосу, тобто ладу і гармонії, джерелом життя. Семантика слова «небо» у багатьох народів означає «число», «гармонія», «середина», «порядок», «пуп», «життя», співзвучна поняттю «бог», а також «земноводні» – зміям, ящіркам, жабам як символам Всесвіту та божеств. Значення «неба» часто співвідноситься з поняттями «прірва», «склепіння», «напрямки світу». В міфах різних народів небо створене з каменю, металу, рідини, його зв'язок із світовими водами постає з уявлень, що по ньому плавають світила. Наші далекі пращури вважали, що Небо – то океан або річка, яким мандрує ясне Сонце. Часом з Небом ототожнювалася корова, яка вважалася небожителем і називалася «небесна корова».

Люди міфопоетичної доби вочевидь уявляли Небо півсферою, куполом, покритою, посудиною, яка захищала їх. Захисту сприяли і сонми небесних сил, що реалізували Божественну волю. Так, навіть сьогодні збереглися і широко побутують на писанках, сорочках, рушниках і килимах образи Богині-Матері, Рожаниці з піднятими (благословення неба) чи опущеними (благословення землі) руками, так звані «берегині», трансформовані в християнській

традиції в образи Пресвятої Богородиці: відповідно Оранти і Покрови. Небо вважали багатоярусним (до 8 сфер), часом розподіляли його на «повітряне» (простір пташок й атмосферних явищ) і «вишне» (дім і престол Бога, божественний світ). Етнограф, фольклорист і краєзнавець Павло Чубинський зафіксував народні уявлення, за якими «Синіх облаків є аж сім, а восьме – вже справедливе небо, де сидить Бог на золотім кріслі й ангели літають. Справедливе небо не синє, але червоне. Воно деколи отвірається, але тільки на якусь okazію: на війну, на помір, або на голод». Часом у такому відкритому небі з'являється фігура чоловіка з мечем – на війну, або з посудиною – на щедрий врожай, інколи в час такого розкриття неба видно «ніби дрібненькі головки – то ангели». В таку мить слід просити у Господа спасіння душі. Цікавими є зафіксовані в народному фольклорі структурні особливості неба: найвище небо складається із «трьох зводів з невідомої матерії», а відстань між окремими сферами у 12 разів більша, аніж відстань між землею і першими небесами. Визначний фольклорист Володимир Гнатюк подає уявлення про «край світу», де сходяться земля і небо і де, вважали одні, ще ніхто із живих не був, бо тамтешній народ – сильний і лютий; другі заспокоювали, говорячи, що на краю світу «баби як перуть, кладуть свої праники на небо», а треті переконували, що по смерті летить душа на край світа, де починається небо.

Часом світ пізнається давніми людьми за протиставленням Небо-Земля (верх–низ, чоловічий–жіночий принцип, активне–пасивне начало), які водночас уявлялися небесною парою і батьками людини. В багатьох космогонічних міфах Небо постає із розчленованого хаосу (в українців – з писанки або посудини) та священного шлюбу Неба і Землі (Урану і Геї), з якого і зароджується подальше життя у Всесвіті. Часто символом світобудови, центром світу є Дерево Життя або Світова Гора, вершина якої тримає Небо, де мешкають боги. Суголосно цьому, в українців небо подекуди символізується горою, на вершині якої смертні зустрічаються з Богом. Своєрідною моделлю всесвіту й постає традиційний солом'яний «павук».

Цікавим у народній світоглядності є мотив подорожі людей на небо, а також принесення усіх земних благ богами або культурними героями з небес – від викрадення таїни вогню, до навчання землеробства і мистецтв-ремесел. Небо уявлялося нашими пращурами не лише домівкою Вищих Сил, а й місцем, куди люди повертаються після смерті – Раєм, постаючи таким чином важливим елементом культу предків.

Сонце вважалось центром світу та джерелом життя, символізувало небесну духовність, часто набуваючи образу й уособлюючи окремих богів. Його культ був всесвітнім. В Іпатіївському Літописі 1114 року вказується, що «Солнце царь, сын Сварогов, еже есть Дажьбог». За іншими джерелами, богом сонця вважався Сварог, до пантеону сонячних божеств входить і Хорс. Володимир Шаян прослідковує у своїх санскритознавчих студіях, що найвище Небо в первісному варіанті звалось нашими пращурами «Свар» та «Сварог» і поставало священним звуком і словом. Український фольклор зафіксував міфопоетичне ставлення до

Сонця – «Ока Божого», яке наділяється епітетами «святиє», «праведне», «ясне», «красне», «прекрасне». Пізніше Сонце займає окреме місце в небесній ієрархії – поряд із Всевишнім, що видно з колядки, де за столом сидять три товариші: ясний місячник, світле сонечко, сам Бог Небесний; а також із повчань Володимира Мономаха, котрий вказував на необхідність віддавати «ранішню Похвалу Богові, а потім сонцю, що сходить...». Сонце вважалося однією з іпостасей Господа, саме тому Великий Князь навчав: «Побачивши Сонце, прославте Бога з радістю!». Не випадково, затемнення сонця уявлялося викраденням світила темними силами, а тому це явище віщувало лихо. Примітно, що у християнській традиції Христос постає «Сонцем Правди» (його церковний символ – хрест у колі із сямом також називається «сонце правди»), а київського князя Володимира Святославича звали в народі метафоричним прізвиськом «Красне Сонечко».

В колядках і народних піснях сонце, зорі, місяць одухотворюються, персоніфікуються, уявляються однією родиною, де сонце – жінка, місяць – чоловік, зорі – їхні діти. Сонце в українській міфопоетичній традиції зображувалося в образі «княгині», «красної панни», «матері», «вдови», тобто набувало рис жінки. Павло Чубинський записав колядку, в якій Сонце постає в образі богині-панни, котра вбирається за золотою стіною – тобто червоно-золотим небом на світанку. У народній уяві Сонце «грає», «жениться і танцює». На честь Сонця на схід орієнтували вівтарі у храмах та вхідні двері у селянських хатах.

Народна обрядовість також зберегла залишки давнього і поширеного культу Сонця, що наголошував у своїх дослідженнях ще Вадим Щербаківський, образ якого виявляється у формі ритуальної випічки: паляниці, калити, короваю та печива; крашанки (особливо червоного кольору) або писанки, обрядових керамічних мисок, дівочих віночків зі стрічками (символ багатопроаявності світла – рай-дуги) та жіночих головних уборів, поясів, намиста, весняних ігор з кружлянням «за сонцем», ляльки Купайла, святкування Калити, Коляди, Різдва, Щедрівки, Орданя та Великодня, праздника «колодки» на Масницю, та інших обрядодій родинного і календарного кіл. У багатьох народів Сонце означалося колом із крапкою всередині – як геометричне уявлення про центр світу в його динамічному аспекті, на протилежність якому земля символізувалася квадратом. Так звані «сонячні диски» – хрести в колі також пов'язуються із символами вогню і сонця. Солярні знаки, серед яких особливе місце займають сварги, часто знаходимо у виразній формі на сорочках, рушниках, килимах, прикрасах-амулетах, різьблених возах, санях, скринях, сволоках та віконницях, полицях-«божницях», мисниках, іконах, архітектурному оздобленні храмів, писанках, мисках, розписах печей і стін хат, оздобленні вбрання, надмогильних знаках, церковних надбаннях хрестах та ін.

Місяць – «нічне Боже око» – також глибоко шановувався нашими предками, на молодика промовлялися особливі замовляння на здоров'я, лад, щастя і добробут. Місяць відіграє особливу роль в українському знахарстві завдяки місячній циклічності й магнетизму. Містерії з козою вважаються дослідниками неодмінними атрибутами святкування Щедрого вечора – свята народження Місяця, що його наші пращури йменували Дідом (Дідухом).

Зорі також відігравали особливу роль, адже все, що стосувалося Неба, було священним. Часто вони постають сестрицями або дітьми Сонця, так само як і душами людей. В українців існує навіть богиня Зоря-молода панна, що має відношення до роси, небесної вологи. Також говорять: «красна панна у церкву ввійшла, як зоря зійшла, так і засяяла». Особлива роль в українському світогляді належить і «великому сімейству» зірок – Чумацькому Шляхові. Такі уявлення збереглися в традиційній культурі українців досьогодні, приміром, при випіканні весільного короваю все ще примовляють: «Хороший коровай убгали, всередину місяць клали, а довкола – зороньками з райськими пташечками».

Упродовж історичного поступу форма символів на творах народного мистецтва і предметах повсякденного побуту передавалася від покоління до покоління практично незмінною, утім, її сакральний зміст спрощувався. Однак, розкриття їх автентичного значення уможливується здебільшого завдяки міфологічним джерелам, реконструкції релігійних уявлень епохи і виявленню основних елементів архаїчних культів та обрядів, що в кінцевому результаті переконливо засвідчують етноісторичну тяглість, культурну і духовну самотність українців.

*Ігор ПОШИВАЙЛО,
етнолог, кандидат історичних наук*

ТКАНИНА

1. Вінок дівочий. Поч. XX ст.
Київська обл.
Вовняна тасьма; ручне пошиття
76 x 4
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6363

2. Запаска килимова. XX ст.
Житомирська обл., Народицький
р-н, с.Старий Дорогин
Вовна, льон; перебірне ткання
76 x 58
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1467

3. Зразок вишиття з рушника.
Сер. XIX ст.
Одеська обл., Татарбунарський р-н,
с.Білолісся (Акмангіт)
Домоткане лляне полотно, бавовна,
вовна; кольорова кручена мережка,
мережка прутик, мережка полотнянка,
двобічна штапівка, петельний шов
39 x 21
Дарунок Тамари Приходченко,
Одеська обл., м.Іллічівськ
КН-13970

4. Керсетка-«стыог». Поч. XX ст.
Київська обл., Бородянський р-н,
с.Бабинці
Вовна, плис; вишиття, ручне
пошиття
76 x 346 x 33
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1034

5. Килим, тканий «у козаки».
Поч. XX ст.

Житомирська обл., Малинський
р-н, с.Чоповичі
Вовна; ручне ткання
252 x 132
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-7615

6. Килим-залавник. XIX ст.
Хмельницька обл.
Вовна; домашнє ткання
252 x 58
Дарунок о.Юрія (Бойка), м.Київ
КН-8072

7. Намітка («нафрама»). II пол. XIX
ст.
Вінницька обл., Ямпільський р-н,
с.Клембівка
Бамбак, сухозлітка; настилування,
зерновий вивід, виколювання
196 x 44
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-18

8. Очіпок. Поч. XX ст.
Київська обл., м.Миронівка
Ситець, плис, шовк; машинне та
ручне пошиття
50 x 31
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6349

9. Плахта повна (фрагмент)
«зірчатка». II пол. XIX ст.
Полтавська обл.
Вовна, бавовна; перебірне ткання
198 x 53
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-381

10. Плахта-станок «зірчатка».
Поч. XX ст. Полтавська обл.,
Миргородський р-н



✱ Ой ясна-красна на небі зоря,
А ще найкраща в Івана жона.

По двору ходить, як місяць сходить,
В правій рученьці ключики носить.

Ой ви, ключики, не брязкотіте,
Мого милого не розбудіте!

20. Рушник вишитий. Кін. XIX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Бобрин

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; лиштва, хрестик,
петельний шов
282 x 41
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9144

21. Рушник вишитий. Кін. XIX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Вельбівка

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; «качалочки»
318 x 46
З надходжень УЦНК «МІГ»
КТН-506

22. Рушник вишитий. Кін. XIX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Хитці

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; лиштва, занизування,
хрестик
247 x 41
Дарунок Раїси Лиходід, Полтавська
обл., Гадяцький р-н, с.Хитці
КН-9197

23. Рушник вишитий. Кін. XIX ст.
Полтавська обл., смт Велика
Багачка

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; рушникові шви
317 x 52
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-254

24. Рушник вишитий. Кін. XIX ст.
Полтавська обл., смт Решетилівка
Домоткане конопляне полотно,
заполоч; рушникові шви

268 x 48
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-271

25. Рушник вишитий. Кін. XIX ст.
Черкаська обл., Чорнобаївський
р-н, с.Скородистик

Домоткане конопляне полотно,
гарус; рушникові шви
280 x 44
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-3066

26. Рушник вишитий. Поч. XX ст.
Полтавська обл.

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; мережка, хрестик
264 x 47
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-3163

27. Рушник вишитий. Поч. XX ст.
Київська обл.

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; хрестик, штапівка,
настилування, «черв'ячок»
286 x 52
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-3161

28. Рушник вишитий. Поч. XX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Бобрин

Домоткане конопляне полотно,
заполоч; лиштва, качалочки, хрестик,
нанизування, петельковий шов
302 x 46
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9139

29. Рушник вишитий. Поч. XX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Красна Лука



* Ой упала ясна зоря
З небес на поріг.
Кланяється Оксаночка
Батькові до ніг...



30. Домоткане конопляне полотно, заповоч; лиштва, вирізування, набирування, підрубка
280 x 48
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9188

31. Рушник вишитий. Поч. XX ст.
Полтавська обл., м.Гадяч
Домоткане конопляне полотно,
заповоч; тамбурний шов
252 x 47
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-3084

32. Рушник вишитий. Поч. XX ст.
Рівненська обл., Сарненський р-н,
с.Люхча
Домоткане льняне полотно,
заповоч, заволікання, ретязь,
мережка, ляхівка
288 x 38
Дарунок Ніни Спужар, Вінницька
обл., Оратівський р-н,
с.Балабанівка
КН-15479

33. Рушник вишитий. XIX ст.
Черкаська обл., Чорнобаївський
р-н, смт Іркліїв
Домоткане конопляне полотно,
гарус; рушникові шви
305 x 43
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-8599

34. Рушник тканий. (Ткала Ярина
Солошик). I пол. XX ст. Волинська
обл., Любешівський р-н, с.Проходи
Льон, бавовна; домашнє ткання
260 x 33
З надходжень УЦНК «МІГ»
КТН-962

35. Рушник тканий. 1930 р.
Волинська обл., Камінь-
Каширський р-н, с.Ворокомле
Льон, бавовна; перебірне ткання
184 x 43
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1490

36. Рушник тканий. Кін. XIX ст.
Полтавська обл., Голобинський р-н.
Коноплі, бавовна; домашнє
перебірне ткання, мережка
264 x 35
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-12500

37. Рушник тканий. Поч. XX ст.
Київська обл., Яготинський р-н,
с.Нечипорівка
Коноплі, бавовна; перебірне ткання
338 x 48
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-819

38. Рушник тканий. Сер. XIX ст.
Київська обл., Переяслав-
Хмельницький р-н, с.Лецьки
Коноплі, бавовна; перебірне ткання
386 x 49
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-667

39. Рушник тканий. XIX ст.
Чернігівська обл., Городнянський
р-н, с.Великий Листвин
Льон, бавовна; перебірне ткання
369 x 47
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1621

**40. Рушник-«божник»
аплікаційний.** Кін. XIX ст.
Черкаська обл., Жашківський р-н,

с.Охматів
Крамний льон, ситець; аплікація,
стебловий, петельковий,
ланцюжковий шви
308 x 32
Збірка Івана Гончара [1911–1993],
дарунок Софії Бекало
КН-38

41. Рушник-«божник» аплікаційний. Кін. XIX ст.
Черкаська обл., Жашківський р-н,
с.Охматів
Крамний льон, ситець; аплікація,
стебловий та петельковий шви
256 x 31
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-36

42. Рушник-«божник» вишитий.
Поч. XX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Хитці
Домоткане конопляне полотно,
заполоч; лиштва, качалочки,
хрестик
217 x 20
Дарунок Раїси Лиходід, Полтавська
обл., Гадяцький р-н, с.Хитці
КН-9198

43. Рушник. Кін. XIX – поч. XX ст.
Сумська обл., Лебединський р-н,
с.Пристаїлів
Крамне полотно, заполоч;
ланцюжок
296 x 58
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-614

44. Рушник. Поч. XX ст.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Вельбівка

* Домоткане конопляне полотно,
* доморобні нитки; лиштва,
* качалочки, занизування, хрестик
* 312 x 50
* Збірка Івана Гончара [1911–1993]
* КН-331

* **45. Рушник.** Поч. XX ст.
* Полтавська обл., м.Гадяч
* Крамне полотно, заполоч;
* тамбурний шов, кутасики
* 276 x 48
* Збірка Івана Гончара [1911–1993]
* КН-323

* **46. Сорочка для дівчинки**
* **додільна.** I пол. XX ст.
* Івано-Франківська обл.,
* Снятинський р-н
* Домоткане лляне полотно, заполоч;
* коса гладь, низинний шнурок,
* хрестик, маскувальний шов
* «козлик», петельний шов
* 94 x 95 x 107
* З надходжень УЦНК «МІГ»
* КН-17474

* **47. Сорочка жіноча – станок.**
* 1920 рік. Тернопільська обл.,
* м.Бережани
* Крамне полотно; хрестик,
* півхрестик
* 79 x 167 x 137
* Збірка Івана Гончара [1911–1993]
* КН-960

* **48. Сорочка жіноча – станок.**
* Поч. XX ст. Київська обл., м.Ржищів
* Крамне полотно, заполоч; штапівка,
* настилування
* 142 x 128 x 63
* Збірка Івана Гончара [1911–1993]
* КН-483



* Ой ясно, ясно, де ясний місяць сходить,
А ще там ясній, де наш панойко ходить...
Ой ясно, ясно, де ясна зірка сходить,
А ще там ясній, де наша пані ходить...



49. Сорочка жіноча – станок.

Поч. XX ст. Черкаська обл.,
м.Чигирин
Крамний льон, заполоч; штапівка,
коса гладь, хрестик, зубцювання
164 x 144 x 55
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1013

50. Сорочка жіноча до підточки.

Кін. XIX ст. Київська обл.,
Броварський р-н, с.Калита
Домоткане лляне полотно, біль;
мережка, лиштвa, вистіг, пухлики,
зубцювання
141 x 146 x 138
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-740

51. Сорочка жіноча до підточки.

Кін. XIX ст. Черкаська обл.
Домоткане конопляне полотно,
заполоч; настил, верхоплут,
занизування
121 x 127 x 148
Дарунок Леопольда Ященка, м.Київ
КН-8944

52. Сорочка жіноча до підточки.

XIX ст. Черкаська обл.,
Шполянський р-н, с.Лип'янка
Домоткане конопляне полотно,
заполоч; вирізування, лиштвa,
ретьязь, мережка, верхоплут
148 x 137 x 154
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1053

53. Сорочка жіноча додільна.

1898 р. Сумська обл., Роменський
р-н, с.Вощилиха-Козівка
Крамне полотно, заполоч;

* подвійний хрестик, хрестик,
* мережка, пухлики
* 123 x 156 x 150
* Збірка Івана Гончара [1911–1993]
* КН-619

54. Сорочка жіноча додільна.

Кін. XIX ст. Черкаська обл.,
Чорнобаївський р-н, с.Жовнине
Домоткане конопляне полотно,
біль; вирізування, лиштвa
128 x 130 x 148
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-113

55. Сорочка жіноча додільна.

Кін. XIX ст. Черкаська обл.,
Чорнобаївський р-н, с.Жовнине
Домоткане конопляне полотно,
біль; вирізування, лиштвa, ретьязь,
рясування
127 x 148 x 150
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-12602

56. Сорочка жіноча додільна.

Поч. XX ст. Чернігівська обл.,
Городнянський р-н, с.Дібрівне
Крамне полотно, біль, заполоч;
настилування, мережка, ляхівка,
плетення, верхоплут
124 x 146 x 150
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-12338

57. Сорочка жіноча додільна.

Поч. XX ст.
Івано-Франківська обл., Косівський
р-н, с.Соколівка
Домоткане конопляне полотно,
муліне; низь з кольоровим
виповненням, кіска, збиранка
135 x 133 x 148

З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-12580

58. Сорочка жіноча додільна.

Поч. XX ст. Київська обл.,
Бориспільський р-н, с.Старе
Крамна тканина, білі нитки;
мережка по сітці
105 x 137 x 146
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-725

59. Сорочка жіноча додільна.

Поч. XX ст. Київська обл.,
Макарівський р-н, с.Мотижин
Крамна тканина, заповоч; коса
гладь, штапівка, подвійний хрестик,
пухлики
126 x 133 x 156
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-500

60. Сорочка жіноча додільна.

Поч. XX ст. Київська обл., смт
Барішівка
Домоткане лляне полотно, біль;
вирізування, лиштва, зубцювання
140 x 177 x 140
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-190

61. Сорочка жіноча додільна.

Поч. XX ст. Черкаська обл.,
Чорнобаївський р-н
Домоткане конопляне полотно,
біль; вирізування, лиштва
100 x 140 x 134
З надходжень УЦНК «МІГ»
КТН-860

62. Сорочка жіноча додільна.

Сер. XIX ст. Київська обл.,
Вишгородський р-н, м.Димер

Домоткане лляне полотно, заповоч,
біль; хрестик, шеляжок, сліпе
вирізування, верхоплут
135 x 147 x 156
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-491

63. Сорочка жіноча додільна.

XIX ст. Вінницька обл., с.Мизюків
Домоткане конопляне полотно,
заповоч; низинка
115 x 141 x 132
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-986

64. Сорочка чоловіча. 1898 р.

Черкаська обл., Смілянський р-н,
с.Сунки
Крамний льон, заповоч; коса гладь,
штапівка
73 x 160 x 129
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1172

65. Сорочка чоловіча. Поч. XX ст.

Вінницька обл., Томашпільський
р-н, с.Андрияшівка
Крамний льон, заповоч; низь
80 x 144 x 140
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-1581

66. Сорочка чоловіча. I пол. XX ст.

Вінницька обл., Піщанський р-н,
с.Студена
Бамбак, біль; зерновий вивід,
виколювання, мережка, настил
76 x 122 x 159
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-12339

67. Сорочка чоловіча. I пол. XX ст.

Житомирська обл., Попільнянський

р-н, с.Криве
Крамна тканина, заповоч; хрестик
81 x 164 x 147
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6533

68. Сорочка чоловіча. I пол. XX ст.

Сумська обл., Роменський р-н,
с.Сміле
Крамна тканина, заповоч; хрестик,
штапівка, подвійний хрестик
75 x 136 x 165
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6538

69. Сорочка чоловіча. XX ст.

Вінницька обл., Тростянецький р-н,
с.Тростяничк
Домоткане конопляне полотно,
заповоч; коса гладь, штапівка,
хрестик
92 x 212 x 132
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-544

70. Спідниця («літник»). Кін. XIX ст.

Житомирська обл., м.Народичі
Вовна; домашнє ткання, лічильна
гладь
89 x 174
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-557

71. Фартух. I пол. XX ст.

Волинська обл., м.Ратне
Льон, бавовна; заволяннє, ретязь,
штапівка
78 x 58
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-639

* *Росте дерево, тонке, високе.
Тонке, високе, в корні глибоке.
На тім дереві сив сокіл сидить.
Сив-сокіл сидить, далеко глядить.
Ой видить же він на синєє море,
На синім морі корабель пливе.
А на том кораблі гречная панна
Шив-вишиває брату сорочку.*

*А на комірі місяць та зоря.
А у пазусі райські пташки,
А у пелені тури-олені.
Ой як я буду брата жинити,
Місяць та зоря будуть світити,
Райські пташки будуть щебетати,
Тури-олені будуть гуляти.
Ой дай Боже!
Добрий вечір!*





* Ой сяяла зіронька, сяяла,
Ой з ким же ти, дівчино, стояла?
Ой з тобою, парубче, з тобою,
Так як ясен місяченько з зорою.
По чім же ти, дічино, впізнала,
Що ти мене місяцем назвала?
Ой по тобі, парубче, по тобі,
Що сивая шапочка на тобі.
Що сивая шапочка в тебе є,
А над тебе парубка немає!

КЕРАМІКА

73. Кахля. XVIII – XIX ст.

Черкаська обл., Уманський р-н
Глина; формування, штампування,
гравірування
21 x 18
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2958

74. Кахля. XVIII ст.

Черкаська обл., Уманський р-н
Глина; формування, рельєф
23,4 x 18,4
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2585

75. Куманець. I пол. XIX ст.

Полтавська обл., Зіньківський р-н,
сmt Опішня
Глина, полива; ліплення,
гравірування
D=6,2; d=8,2; h=32
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2685

76. Миска. (Майстер Карпо

Білоокий). Сер. XX ст.
Хмельницька обл., Дунаєвецький
р-н, сmt Смотрич
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис анго-
бами
D=24,2; d=9,2; h=8,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2837

77. Миска. (Майстер Микола По-

шивайло). Кін. XX ст.
Полтавська обл., Зіньківський р-н,
сmt Опішня

Глина, ангоби, полива; гончарний
круг, розпис
D=14; d=5,3; h=5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-16824

78. Миска. (Майстер Яків Брюхо-

вещький). Кін. XX ст.
Черкаська обл., Чигиринський р-н,
с.Голоківка
Глина, гончарний круг;
підполив'яний розпис ангобами
D=18; d=8,4; h=6,4
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-7690

79. Миска. (Майстер Яків Брюхо-

вещький). Кін. 1990-х рр.
Черкаська обл., Чигиринський р-н,
с.Голоківка
Глина, ангоби, полива; гончарний
круг, малювання
D=29; d=14; h=7
Дарунок Ірини Марченко, Черкась-
ка обл., м.Чигирин
КН-9008

80. Миска. (Майстер Яків Брюхо-

вещький). Кін. XX ст.
Черкаська обл., Чигиринський р-н,
с.Голоківка
Глина, гончарний круг;
підполив'яний розпис ангобами
D=16,8; d=6; h=5,1
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-7687

81. Миска. 1950-ті рр.

Хмельницька обл., Дунаєвецький
р-н, сmt Смотрич
Глина; гончарний круг,
підполив'яний розпис ангобами
D=24,8; d=8,9; h=7,7

Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6779

82. Миска. 1970-80-ті рр.
Черкаська обл., Маньківський р-н,
с.Паланочка
Глина; гончарний круг;
підполив'яний розпис ангобами
D=19,4; d=7,8; h=5,6
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6780

83. Миска. I пол. XX ст.
Вінницька обл., Гайсинський р-н,
с.Бубнівка
Глина, полива; гончарний круг;
підполив'яний розпис ангобами
D=25,7; d=9,5; h=8,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2490

84. Миска. I пол. XX ст.
Івано-Франківська обл., м.Косів
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, гравірування, розпис
D=22,5; d=9,5; h=7
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9344

85. Миска. I пол. XX ст.
Івано-Франківська обл., м.Косів
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, розпис
D=24; d=10; h=8
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-13779

86. Миска. I пол. XX ст.
Київська обл., Богуславський р-н,
с.Дибинці
Глина, полива; гончарний круг;
підполив'яний розпис ангобами
D=22,4; d=10,8; h=8,6

Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2287

87. Миска. I пол. XX ст.
Хмельницька обл., Дунаєвецький
р-н, с.Смотрич
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис ангобами
D=28; d=9,5; h=9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2560

88. Миска. Кін. XIX – поч. XX ст.
Вінницька обл., Могилів-
Подільський р-н, с.Кукавка
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис анго-
бами
D=25; d=10,1; h=8,1
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2660

89. Миска. Кін. XIX – поч. XX ст.
Івано-Франківська обл., м.Коломия
Глина, ангоби, полива; гончарний
круг, розпис. “крапанка”, описка,
“хвилька”
D=23,5; d=8; h=8,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9348

90. Миска. Кін. XIX – поч. XX ст.
Полтавська обл., Зіньківський р-н,
смт Опішня. 1964 р.
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис анго-
бами
D=28; d=10,6; h=9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2681

91. Миска. Поч. XX ст.
Хмельницька обл., Дунаєвецький



✱ *Єсть на небі дві зірничі –
Ото ж мої брат-сестриці, гей!
Ото ж мої брат-сестриці.*

*Єсть у полі дві гармати, –
Ото ж мої отець-мати, гей!
Ото ж мої отець-мати.*

р-н, с.Миньківці
Глина; гончарний круг,
підполив'яний розпис ангобами
D=27,5; d=10; h=9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6786

92. Миска. Поч. XX ст.
Вінницька обл., Гайсинський р-н,
с.Бубнівка
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис анго-
бами
D=28,6; d=10,6; h=9,4
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2676

93. Миска. Поч. XX ст.
Київська обл., м.Васильків
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис ангобами
D=24,7; d=10; h=8,3
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2716

94. Миска. Поч. XX ст.
Черкаська обл., Чигиринський р-н,
с.Полуднівка
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис анго-
бами
D=24,5; d=10,5; h=9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2668

95. Миска. Поч. XX ст.
Вінницька обл., Гайсинський р-н,
с.Бубнівка
Глина; гончарний круг,
підполив'яний розпис ангобами
D=23,2; d=9,3; h=6,3
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6781

96. Миска. Поч. XX ст.
Івано-Франківська обл., м.Косів
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, гравірування, розпис, крапанка
D=25; d=10; h=8,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9345

97. Миска. Поч. XX ст.
Івано-Франківська обл., м.Косів
Глина, полива; гончарний круг,
підполив'яний розпис ангобами,
гравірування
D=26,7; d=11; h=7,4
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2468

98. Миска. Поч. XX ст.
Черкаська обл., Чигиринський р-н,
с.Головківка
Глина, полива, ангоби; гончарний
круг, підполив'яний розпис ангобами
D=25; d=10; h=8,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2579

99. Миска. Сер. XX ст.
Хмельницька обл., Дунаєвецький
р-н, смт Смотрич
Глина, ангоби; гончарний круг,
фляндрівка
D=25,2; d=9,5; h=7,7
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-17334

100. Мисочка. Поч. XX ст.
Середня Наддніпрянщина
Глина; підполив'яний розпис анго-
бами
D=19,1; d=7,2; h=5,2
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-8290

101. Тарілка декоративна.
1920-30-ті рр.
Гуцульщина, м.Косів(?)
Глина, ангоби, полива; гончарний
круг
D=32; d=10,5; h=5,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9010

★ ...Кілько в небі зорочок,
Тільки на полі копочок;
На небі зорочок не злічити,
На полі копочок не звозити...



ЖИВОПИС

102. Ікона «Архангел Михаїл».

XIX ст.
Київська обл., Сквирський р-н
Дерево, олія
53 x 43,7
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-4530

103. Ікона «Різдво Христове».

Кін. XIX ст.
м.Київ
Дерево, олія
40,9 x 28,9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-4404

104. Ікона «Св.Архангел

Гавриїл». Кін. XIX ст.
Східне Поділля
Полотно, олія
71 x 63,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КТН-452

105. Ікона «Св.Дмитрій;

Св.Миколай; Св.Георгій» (маляр
Павло Панченко). XIX ст.
Київська обл., Кагарлицький р-н,
с.Горохуватка
Дерево, олія
25,8 x 61,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-4365

106. Ікона «Св.Миколай і Богоро-

диця Почаївська». 1845 р.
Вінницька обл., Шаргородський
р-н, с.Рахни Лісові
Дерево, олія

30,7 x 44,8
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-3001

107. Ікона двосюжетна «Бог

Савоф; Св.Марія Магдалина».
Поч. XX ст.
Східне Поділля
Полотно, олія
56 x 87
Дарунок Володимира Беланжера,
США
КН-16242

108. Ікона тридільна «Янгол-Охоронець, Трійця Новозавітна, Богородиця з Дитям».

1890 р.
Східне Поділля
Полотно, олія
67,5 x 149
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-12180

109. Ікона трисюжетна: «Воскресіння; Преображення; Вознесіння Господнє».

Кін. XVIII ст.
Івано-Франківська обл.
Дерево, олія
64 x 130
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-14879

110. Килимок «Олені і птахи».

Автор невідомий. I пол. XX ст.
Івано-Франківська обл., Косівський
р-н, с.Річка
Папір, гуаш, марля
73 x 170
Дарунок Олександра Найдена,
м.Київ
КН-10254

111. Народна картинка «Янголи»,

Оксеня Яцун. 1970-ті рр.
Полтавська обл., Гадяцький р-н,
с.Лютенька
Скло, олія
60,5 x 43
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9386

112. Народна картинка «Янгол-Охоронець», автор невідомий.

Сер. XX ст.
Походження невідоме
Фанера, олія
70,4 x 52,2
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-8519

113. Народна картинка «Янгол-Охоронець», Олексій Довгун.

2002 р. Київська обл., Богуславський
р-н, с.Дибинці
Картон пресований, олія
67,5 x 52
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-15804

114. Народна картинка «Янгол-Охоронець», Іван Червоненко.

1960 р. Черкаська обл., Черкаський
р-н, с.Кумейки
Полотно, олія
66 x 50
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-9292



* Бог Христос
на землю сходить,
Ніч на яснім небі бродить,
Янголи пісні співають,
Христа Бога прославляють!

ДЕРЕВО

115. Баклага. II пол. XIX ст.

Гуцульщина
Дерево, метал; теслярська робота,
виїмчасте різьблення
h=22; b=10,5; d=9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2789

116. Бандура хроматизована.

Поч. XX ст. м.Київ
h=10,4; l=106,5; b=46,5
Дарунок Валентини Романишин,
м.Київ
КН-9039

117. Дитяча іграшка – мис-

ничок. XIX ст. Полтавська обл.,
Диканьківський р-н, с.Гавронці
Дерево, олія; виїмчасте різьблення,
фарбування
h=58,5; l=30; b=15,2
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2831

118. Закладка для книги.

XX ст. Україна
Дерево; різьблення, лакування
h=32,6; b=0,4; d=5,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6727

119. Колесо. I пол. XX ст.

Україна
Дерево; стельмахування
D=74,4; l=6,3; маточина – D=15,8;
d=9,8; l=35,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-15925

Колесо. II пол. XX ст.
Україна
Дерево; стельмахування
D=67; l=4,5; маточина – D=13; d=8;
l=21
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-15924

120. Крісло. XIX ст.

Полтавська обл.
Дерево; столярство, тригранно-
виїмчасте різьблення
h=100; l=48; b=42
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2862

121. Ложка. Кін. XIX ст.

Черкаська обл.
Дерево; різьблення, вощення
l=20,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2850

122. Ложка. Кін. XIX ст.

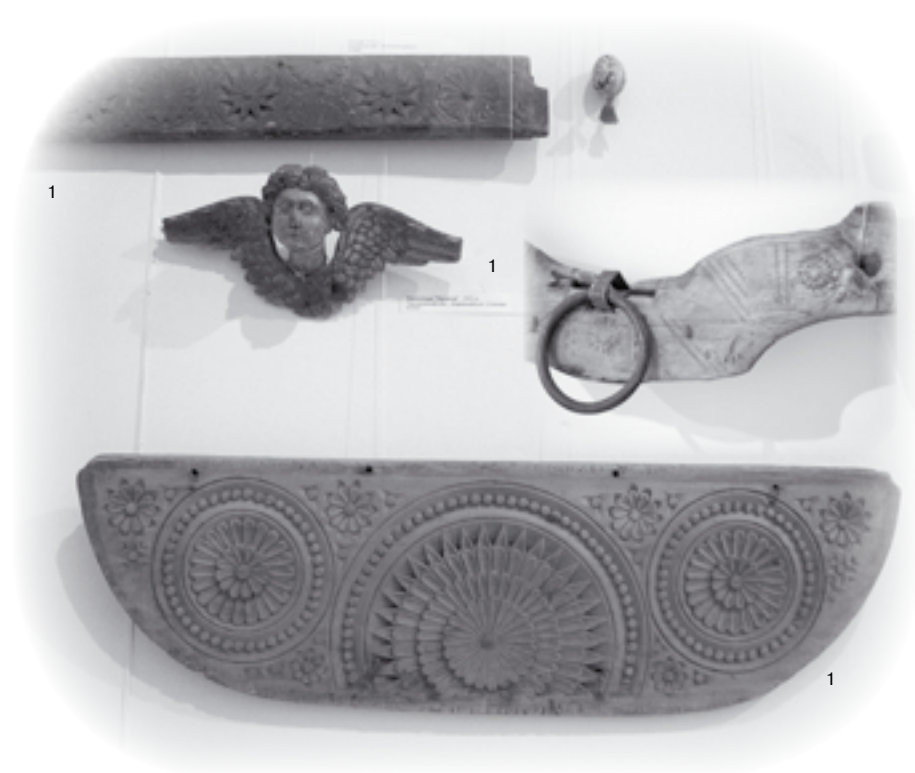
Черкаська обл.
Дерево; різьблення, вощення
l=20,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2850

123. Ложка. XX ст.

Київська обл.
Дерево; плосковиймчасте
різьблення
l=19,8
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2852

124. Надвіконниця. Кін. XIX ст.

Україна
Дерево, олійна фарба; виїмчасте
різьблення, фарбування
h=10; l=9; b=119



✱ Ой в бору, бору волохи гудуть.
Ой дай Боже!
Волохи гудуть, церкву мурують.
Змурували церковцю з трьома верхами.
З трьома верхами, з трьома вікнами.
В перше віконце вскочило сонце.
В друге віконце місяць ускочив.
В третє віконце янголь улетів.
Янголь улетів, на престолі сів.
На престолі сів, слізоньку зронив.
А з тої сльози Дунай розлився...

Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6628

125. Полиця (фрагмент). XIX ст.
Київська обл., Обухівський р-н,
с. Нецерів
Дерево; різьблення
h=7,3; l=11; b=61
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6626

126. Полиця для ікон – «божниця». XIX ст. Україна
Дерево, олія; різьблення, малювання
h=9,7; l=17,5; b=30,2
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6624

127. Полиця для ікон – «божник».
Поч. XX ст.
Київська обл., Васильківський р-н
Дерево, олійні фарби; столярство, розпис
h=5,5; l=10,5; b=63,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-15405

128. Полиця. XIX ст.
Київська обл., Броварський р-н,
с. Красилів
Дерево; виїмчасте різьблення, во-
щення
h=7; l=66,5; b=20
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2869

129. Полиця. XIX ст.
Київська обл., Васильківський р-н,
с. Липовий Скиток
Дерево, олія; столярна робота,
малювання
h=7,9; l=100,5; b=7,6

Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2913

130. Полиця. XIX ст.
Черкаська обл., Золотоніський р-н
Дерево; виїмчасте та нігтевидне
різьблення, морення
h=9,8; l=3; b=90
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6629

131. Порохівниця. Кін. XVIII ст.
Україна
Ріг, латунь; зброярні роботи
l=29,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-7376

132. Прядка. Поч. XX ст.
Київська обл., Вишгородський р-н,
с. Нижча Дубечня
Дерево; точення
h=97; D=54,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-10160

133. Прянична дошка. XIX ст.
Україна
Дерево; різьблення
h=14,5; b=1; d=7,8
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6718

134. Рубель. Кін. XIX – поч. XX ст.
Полтавська обл., смт Котельва
Дерево; різьблення
l=61; b=8,5
Дарунок Галини Матвієнко, Пол-
тавська обл., смт Котельва
КН-9745

135. Свічник-трійця (Майстер
Юрій Корпанюк). 1922 р.

Івано-Франківська обл., Косівський
р-н, с. Яворів
Дерево, перламутр;
плосковиїмчасте та контурне
різьблення, інкрустація бісером
h=44; l=21,5; підставка – d=16
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2801

136. Свічник-трійця. Кін. XIX ст.
Івано-Франківська обл.
Дерево, фарби; різьблення, фарбу-
вання
h=33; l=24; d=13,5
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-10247

137. Сільничка. XIX ст.
Україна
Дерево; різьблення
h=15,1; l=10; b=11,9
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6620

138. Скриня. XIX ст.
Гуцульщина
Дерево, олія; столярні роботи, кон-
турне різьблення, тонування
h=58; l=110; b=54,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2833

139. Скриня. XIX ст.
Полтавська обл., смт Котельва
Дерево, метал, фарби; столярство,
розпис
h=64,7; l=73,2; b=114
З надходжень УЦНК «МІГ»
КТН-1597

140. Скриня-стіл. XIX ст.
Гуцульщина
Дерево; столярство, контурне та

ільчасте різьблення, вощення
h=75; l=122; b=48
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2880

**141. Скульптура «Святий Дух
(голуб)».** XVIII ст.
Житомирська обл., Малинський
р-н, с. Чоповичі
Дерево, фарба-«сріблянка»;
рельєфне та кругле різьблення
фарбування
h=29,7; l=5,3; b=33,6
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2904

**142. Скульптура «Святий Дух
(голуб)».** XX ст.
Україна
Дерево, олія; різьблення рельєфне,
фарбування
h=21; l=7,6; b=51,4
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6647

143. Скульптура «Херувим».
XVIII ст.
Тернопільська обл., Збаразький
р-н, с. Синява
Дерево, левкас, олія; скульптурне
різьблення, розпис
h=16; l=35,8
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2917

144. Скульптура «Херувим».
XVIII ст.
Черкаська обл., Монастирищенсь-
кий р-н, с. Шарнопіль
Дерево; скульптурне різьблення
h=17,5; l=31
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2910

145. Скульптура «Херувим». XIX ст.
Україна

Дерево; різьблення, фарбування
h=50; l=22; b=14
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6667

146. Скульптура «Янгол».

Поч. XIX ст. Західне Поділля
Дерево, фарби; рельєфне
різьблення. фарбування
h=62; l=15; b=13,1
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-10242

147. Скульптура «Янгол».

Поч. XIX ст. Західне Поділля
Дерево, фарби; рельєфне
різьблення. фарбування
h=73; l=16; b=14
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-10244

148. Скульптура «Янгол».

Поч. XIX ст. Поділля
Дерево; об'ємне різьблення,
малювання
h=70; l=16; b=15
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-10243

149. Скульптура «Янгол». XIX ст.

Західна Україна
Дерево, левкас, фарби; об'ємне
різьблення, розпис
h=40; l=13; b=16
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-13864

150. Скульптура «Янгол». XIX ст.

Західна Україна
Дерево, фарба; різьблення

h=40; l=13; b=16

З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-13865

151. Скульптура «Янгол». XIX ст.

Західна Україна
Дерево, фарба; різьблення
h=40; l=16; b=14
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-13867

152. Скульптура «Янгол». XIX ст.

Західна Україна
Дерево, фарба; різьблення, розпис
h=35; l=37; b=17,2
З надходжень УЦНК «МІГ»
КН-15918

153. Спинка від саней. XIX ст.

Україна
Дерево; різьблення
89 x 26 x 2,4
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6627

154. Судничок. II пол. XIX ст.

Київська обл., Васильківський р-н,
с.Липовий Скиток
Дерево; виїмчасте різьблення
h=7; l=79,5; b=7
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2867

155. Судничок. II пол. XIX ст.

Київщина
Дерево; різьблення
h=10,5; l=138; b=14
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-6731

156. Судничок. XIX ст.

Київська обл., Бориспільський р-н,
с.Дударків

Дерево; виїмчасте різьблення,
випалювання, штампованне
h=7,5; l=110,5; b=5,5
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2911

157. Судничок. XIX ст.

Київська обл., м.Обухів
Дерево; виїмчасте різьблення, ма-
лювання олійними фарбами
h=7; l=43; b=8
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2915

158. Ярмо. XX ст.

Гуцульщина
Дерево; виїмчасте та ільчасте
різьблення
h=22; l=135
Збірка Івана Гончара [1911–1993]
КН-2863

* Кроковее колесо, колесо,
Вище тину стояло, стояло,
Много дива видало, видало...

Чи бачило колесо, колесо,
Куди нелюб поїхав, поїхав?
За ним трава полягла, полягла,
І діброва загула, загула!..

Кроковее колесо, колесо,
Вище тину стояло, стояло,
Много дива видало, видало...

Чи бачило колесо, колесо,
Куди милий поїхав, поїхав?
За ним трава зелена, зелена,
І діброва весела, весела!..



«УКРАЇНСЬКЕ НЕБО»

(проект «Символи і знаки в народному мистецтві українців»)

Каталог виставки зі збірки УЦНК «Музей Івана Гончара»

18 грудня 2007 року – 24 лютого 2008 року

Керівник проекту, художнє рішення експозиції – Петро Гончар

Куратор виставки, упорядник, автор передмови – Ігор Пошивайло

Експозиціонери – Петро Гончар, Володимир Рак, Русалім Козленко

Відбір експонатів – Ігор Пошивайло, Юрко Мельничук, Лариса Головня, Веселка Литвин,
Тетяна Пошивайло, Галина Щупак

Підготовка каталожної частини, добірка текстів пісень – Катерина Міщенко

Літературний редактор – Юлія Патлань

Дизайн каталогу, макет – Ольга Ващевська

Відповідальний редактор – Ігор Пошивайло

© УЦНК «Музей Івана Гончара», 2007

Український центр народної культури «Музей Івана Гончара»
(логотип музею)

Київ, 01015, вул. Івана Мазепи, 29

Тел./факс: (044) 288-92-68

E-mail: honchar_museum@ukr.net

www.honchar.org.ua